

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.068/2024/6.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Zeke Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Zeke László - Cím3) által képviselt Felperes Cím2 alatti lakos felperesnek, a Dr. Mohácsi Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Mohácsi Ferenc - Cím4) által képviselt Alperes Cím1 alatti székhelyű alperes ellen, illetménypótlék megfizetése iránt indított perében Debreceni Törvényszék 13.M.70.100/2024/8. ítélete ellen a felperes 9. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán folyamatban lévő másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és az alperes perköltségfizetési kötelezettségét 266 700 (kettőszázhatvanhatezer-hétszáz) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 76 200 (hetvenhatezer-kétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 15 000 (tizenötezer) forint feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából lényeges tényállás szerint a felperes közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperesnél pedagógus munkakörben. Az előre közölt munkaidőbeosztáshoz képest az alperes 2021. február 24. és 2024. február 2. között összesen 47 tanóra vonatkozásában rendelt el az adott napi munkaidő kezdetét megelőző 96 órán belül eseti helyettesítést a felperesnek. A felperes valamennyi helyettesítést teljesítette, az alperes azonban azért a felperesnek pótlékot nem fizetett.

[2] A felperes jogi képviselő útján benyújtott, módosított keresetében utóbb 50 497 forint illetménypótlék és annak késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[3] Az alperes az utóbb fenntartott ellenkérelmében a keresetet mind jogalapjában, mind összecszerűségében elismerte.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50 497 forint illetménypótlékot és annak 2024. február 5. napjától a kifizetés napjáig járó, félévente a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 90 000 forint és 24 300 forint áfa perköltséget. Megállapította, hogy az eljárás során meg nem fizetett 1500 forintra mérsékelt illeték az állam terhén marad.

[5] A per főtárgyát illetően megállapította, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 62. § (5) és (6) bekezdésében, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 97. § (5) bekezdésében foglaltakat az alperes nem tartotta be azáltal, hogy a felperes által megjelölt alkalmakkor 96 órán belül utasította a felperest eseti helyettesítésre, azaz 96 órán belül változtatta meg a munkaidőbeosztását. Az így ledolgozott órák az Mt. 107. § a) pontja alapján rendkívüli munkaidőnek minősültek, ebből következően az Mt. 143. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja értelmében az illetménypótlék megillette.

[6] A perköltségviselés kapcsán hozott döntés indokolásaként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésére hivatkozással megállapította, hogy a perben a felperes teljes mértékben pernyertes lett, ezért az alperest kötelezte a felperes perköltségének megfizetésére. A pernyertes felperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján 7 munkaóra figyelembevételével 210 000 forintot számított fel.

[7] Az elsőfokú bíróság, a megbízási szerződésben kikötött nettó 30 000 forintos óradíjat nem, azonban a megjelölt 7 óra munkavégzést eltúlzottnak találta. Kifejtette, hogy az alperes előadásával szemben a megbízási szerződés alapján a felperes jogi képviselője által érvényesített 30 000 forint óradíj önmagában nem tekinthető eltúlzott mértékűnek, figyelemmel az ár- és értékviszonyokra, valamint a felperes jogi képviselője által szerkesztett beadványokra és a tárgyalásokon történt megjelenésére. Ugyanakkor a munkaórák felszámított száma és ezáltal az igényelt díjazás mértéke eltúlzott volt, azt a törvényszék a részleges pernyertességre és a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységre tekintettel a Rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte.

[8] Utalt arra, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint az ügyvédi munkadíjnak a ténylegesen elvégzett munkához kell igazodnia. A bíróságnak a mérlegelés során például figyelembe kell vennie az ügyvéd által szerkesztett beadványok mennyiségét, azok munkaigényességét, továbbá azt, hogy a perben kitűzött tárgyalás(ok)on a jogi képviselő megjelent-e, a határidőket betartotta-e (Kúria Pfv.II.20.887/2023/6., BH1993.52., Kúria Pfv.III.21.045/2022/5.). A bíróság a pernyertes fél részére járó perköltség megállapítása során mérlegeli, hogy a felszámított összeg ténylegesen milyen mennyiségű, terjedelmű munka esetében fizetendő, a kifejtett munkával arányban állónak tekinthető-e (Kúria Kpkf.III.39.073/2022/2.). A Rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a mérték tekintetében a szabad megállapodás korlátja, ami feljogosítja a bíróságot arra, hogy a kikötött ügyvédi munkadíjat kivételes esetben mérsékelje, amennyiben a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és az igényelt munkadíj között aránytalanság áll fent.

[9] Az elsőfokú bíróság ezt követően kitért arra, hogy az 50 497 forint pertárgyértékű eljárásban egy tárgyalást tartott, amely a felperest képviselő ügyvéd részéről összesen 1 óra jelenlétet igényelt. Az illetménypótlék érvényesítése szempontjából és a felperes tekintetében lényegében egyszerű megítélésű – a peres felek között sokadik egyező jogkérdést érintő – ügyben a felperest képviselő ügyvédnek mindösszesen a keresetlevél, továbbá a válaszirat szerkesztésével összefüggésben merült fel költsége. Rámutatott, hogy a keresetlevél és a keresetváltoztatás oldalakon keresztül csak a helyettesítések időpontjait sorolta fel táblázat-szerűen. Mindezeket meghaladóan a jórészt jogszabálysöveget és a hivatkozott bírósági döntéseket idéző beadványok elkészítésével – még az ügyféllel való és egyébként az elvállalt megbízás szerződészerű teljesítéséhez szükségképpen kapcsolódó konzultációt is beszámítva – nem merült fel, nem merülhetett fel olyan mértékű képviseleti tevékenység, amely a felek által az ügyvédi megbízási szerződésben rögzített 30 000 forint/óradíj alapulvételével 7 munkaórának megfelelő 210 000 forint összegű díjazással lenne arányos. Kiemelte, hogy a felperes a törvényi kötelezettsége ellenére [Pp. 81. § (2) bekezdés] az általa felszámított perköltség összegét megfelelően nem is igazolta, mivel a felszámítás során nem jelölte meg a felmerülés lényeges körülményeit, és a felszámítással egyidejűleg az összeget okirattal (számlákkal, azok megfizetését dokumentáló bizonylatokkal) nem igazolta. A perköltsége felmerülésének vonatkozásában az ügyvédi megbízási szerződésben foglaltaktól eltérően a teljesítés igazolásáról tételes kimutatást (amely „ötperces minimum időtartammal kimutatja a megbízás során elvégzett tevékenységet”) nem is nyújtott be.

[10] Az indokolás szerint az általános forgalmi adóval együtt mindösszesen 114 300 forintban megállapított munkadíj meghatározása során nem kizárólag a benyújtott iratok terjedelmére volt figyelemmel, hanem a képviselet szerződészerű ellátásához szükséges egyéb időre (a megbízó felperessel történő egyeztetés, a releváns adatok összegyűjtése, az alperes ellenkérelmének tanulmányozása és ez alapján a szakmai álláspont kialakítása) is.

[11] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kizárólag a perköltségre vonatkozó részének a megváltoztatását és az alperesnek a kereseti kérelemben

megjelölt 266 700 forint perköltség megfizetésére kötelezését kérte, és azt, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest 60 000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére is.

[12] Álláspontja szerint a 30 000 forint/óra ügyvédi munkadíj elfogadása a jogszabályoknak és a kialakult bírói gyakorlatnak megfelel. Nem értett egyet ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a kifejtett ügyvédi tevékenységgel „a 13 munkaóra” nem áll arányban, mert több azonos tárgyú per van folyamatban.

[13] Az elsőfokú bíróság önkényesen érdemi indokolás nélkül csökkentette a perköltség ügyvédi munkadíj részét. Az indokolása ebben a körben nyilvánvalóan ellentétes a kézenfekvő tényekkel, realitásokkal, ugyanis figyelmen kívül maradt az, hogy a jogi képviselet ellátása esetén az ügyfél időpontot kér majd kap és konzultáción vesz részt. A konzultáció során el kell magyarázni a szituációt, az alkalmazandó jog és a konkrét jogszabályhely szerinti lehetőséget a per megnyerésére. El kell magyarázni az ügyfélnek azt, amit még a perveztes munkáltató sem értett, hogy a munkarendváltozásból eredő követelés nem a túlórában végzett többletteljesítmény után jár, hanem azért, mert a munkarend rendkívül rövid időn belüli megváltozása az, ami a követelés jogalapját megeremti. El kell magyarázni, hogy a kereseti követelés bizonyításához mit kell tennie, a KRÉTA rendszerből az adatokat ki kell nyerni.

[14] Az ügyvédnek ebben a munkafolyamatban el kell kérnie az okmányokat, JÜB-olni kell, meg kell szerkeszteni, majd ismertetni és elmagyarázni, hogy mit és miért ír alá az ügyfél. Teljesen független az ügy egyszerűségétől, hogy ezeket az időigényes lekérdezéseket és ennek a dokumentálását az ügy dossziéjába el kell végezni. Kötelező a tényvázlat felvétele, az ügyvédi megbízási szerződés és díjmegállapodás, valamint a meghatalmazás megszerkesztése. A konzultáció során tájékoztatást kell adni a per menetéről, arról, hogy mi az ügymenet, mikor számíthatnak jogerős döntésre, ami az ügy bonyolultságától teljesen független.

[15] A perben a bíróság felhívására az alperesi nyilatkozatokra reagálni kell, az abban foglaltakat meg kell konzultálni az ügyféllel, mint ahogy az arra reagáló beadványokat is. A bíróság előtt az ügyvéd nem hivatkozhat arra, hogy más hasonló perben milyen nyilatkozatot tett, azt vegye figyelembe a bíróság.

[16] Nem értett egyet ezért az elsőfokú bíróság azon érvelésével, hogy oldalakon keresztül csak a helyettesítések időpontjait sorolja, hiszen azokat KRÉTA rendszer adatbázisából három évre visszamenőleg kellett kinyerni, összevetni az alperes által küldött e-mailekkel és az e-mailek küldési időpontjával. A keresetlevél és a válaszirat megszerkesztésénél nem csupán a szöveg leírása a feladat, abban figyelembe kell vennie az azzal kapcsolatos konzultációt is. Nem értett egyet azzal sem, hogy nem igazolta a költségeket okirattal, ugyanis számlát semmilyen jogalapon nem követelhet a perköltség megítéléséhez a bíróság.

[17] Elfogadhatatlannak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság lényegében arra építette a perköltségcsökkentéssel kapcsolatos érveit, hogy több azonos tárgyú per van folyamatban. Ezzel bármelyik ügyvéd végzett munkája, bármely perében tett nyilatkozata, amelyet a praxisa által jellemzően vitt perekben megtett, bagatellizálható lenne, mert korábban már például orvosi műhibaperekben, szavatossági perekben vagy éppen személyiségi jogi perekben stb. olyan nyilatkozatot tett, amely nyilatkozatokban a korábban már kimunkált jogalpmegjelölést, jogi érvelést, precedens hivatkozásokat, illetékességi érvelést, stb. már alkalmazta. A perekre való egyedi felkészülés nem merül ki a peres irat-blanketták mechanikus másolásában. A legtöbb eltérés természetesen a három évre visszamenőlegesen vizsgált helyettesítések darabszámában, időpontjában és az illetménypótlékok összegzésében adódott, ami minden felperes esetében más volt. (Önmagában ennek a tételnek a kimunkálása, feltüntetése a keresetekben, ezek összegzése, ellenőrzése a valóságban több órát vett igénybe.) Fellebbezésében hivatkozott arra, hogy megjelölte azokat a tételeket, amelyek igazolják az elvégzett munkát, és amelyeket az alperesnek érdemben és tétélesen kellett volna vitatnia ahhoz, hogy a bíróság azt az álláspontot elfogadva lecsökkenthesse az elszámolható órák számát. A Kúria vonatkozó precedensképes határozata (Pfv.II.20.887/2023/6.) szerint a bíróságok kötelesek három objektív szempontot vizsgálni az ügyvédi munkadíj megállapítása során (részlet vett-e az ügyvéd valamennyi tárgyaláson, határidőben adta-e be beadványait, reagált-e a másik fél beadványaira), a szubjektív szempontok között pedig nem lehet szempont az adott környéken kimutatható átlagfizetés mértéke, nem lehet mérsékelni a beadványok rövid terjedelme vagy minősége miatt, ha az egyébként pernyeréshez vezetett. A mérséklés indokolása nem sematikus és elnagyolt.

[18] A perköltség felszámításának helyes értelmezése kapcsán hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 20.P.22.620/2021/22. számú ítéletére, ahol a bíróság a perköltség megállapítása során igazodott a feleknek az okirattal igazolt megállapodásához. A jelen perrel megegyező tárgyban és tartalommal a Nyíregyházi Törvényszék előtt 5.M.70.144/2023. alatt volt folyamatban volt ügyben született ítéletre is hivatkozott, ahol a megítélt 73 957 forint illetménypótlék mellett 1 021 652 forint perköltséget ítélt meg a bíróság az ügyvédi megbízási jogviszony és az ügyvédi munkadíj-megállapodás alapján.

[19] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Kiemelte, hogy az alperes ellen a pedagógus-helyettesítések miatt folyamatban volt illetménypótlék megfizetése iránti perekben a Debreceni Ítéltábla eddig hat ügyben hozott másodfokú ítéletet, három felperes esetében az elsőfokú perköltség összegét 150 000 forintban, míg három felperes esetében ennél magasabb összegben állapította meg. A perek tényállásainak teljes azonosságára tekintettel indokolatlan a perköltség összegének eltérő megállapítása, attól függően, hogy ki látja el a felperesek jogi képviselését. A sorozatperekben minden beadványt csak egyszer kellett elkészíteni, hiszen azok tartalmukban teljesen azonosak és az összecszerűség eltérése miatt indokolatlan magasabb összegű perköltség megállapítása, mivel az eltérő időpontokat és azokra eső illetménypótlék mértékét csak be kellett illeszteni a formanyomtatványokba. Nem értett egyet azzal, hogy az alperesnek kellene megmondani, hogy hány munkaórát igényel a perben a jogi képviselési tevékenység ellátása, hiszen a fenti

ügyekből megállapítható, hogy két ügyvéd is teljesen eltérő mértékben számítja fel a részére szükséges időtartamot.

[20] Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában helyesen állapította meg a perköltség összegét, a felperes által igényelt első-, másodfokú munkadíj összege pedig nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A sorozatperek esetében a felperes által igényelt perköltség összegének a korlátlan mérséklésére van lehetőség a Rendelet alapján.

[21] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtette, hogy nem ért egyet a Debreceni Ítéltáblának a perköltség tekintetében a hasonló perekben kifejtett álláspontjával és kérte figyelembe venni azt is, hogy a felperes első keresetlevelét a Debreceni Törvényszék a 13.M.70.076/2024/4. számú végzésével visszautasította.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 367. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felperes ugyan kérte a tárgyalás tartását, azonban a Pp. 376. § (3) bekezdés b) pontja szerint, mivel a fellebbezés a perköltség összegére vonatkozott, nem kell tárgyalást tartani.

[23] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta, így az alperest 50 497 forint illetménypótlék és annak kamatai megfizetésére kötelező, nem fellebbezett ítéleti rendelkezést nem érintette, csak azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a perköltség összegének megállapítása részében a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban áll-e.

[24] A felperes fellebbezése megalapozott.

[25] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során abból indult ki, hogy az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint megbízás alapján folytatható, amely szerződés az Üttv. a 28. § (1) bekezdése alapján szabad megállapodás tárgya, csakúgy mint az Üttv. 30. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi megbízási díj mértéke, összhangban a vonatkozó polgári jogi alapelvekkel. Erre figyelemmel ennek konkrét mértékét a piaci viszonyok és sok más egyéb speciális, egyedi körülmény határozza meg (ügy bonyolultsága, ügyfél teljesítőképessége stb.).

[26] A fél a peres eljárásban a perköltsége megtérítését – amely a joga perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült – a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján annak felszámításával kérheti. Ez a perköltség magában foglalja a jogi képviselő közreműködésével felmerült kiadásokat, ami a Rendelet alapján érvényesíthető. Ez

lehetséges a megbízási szerződésben kikötöttek szerint (Rendelet 2. §), vagy a pertárgyérték, illetve a meg nem határozható pertárgyértékű ügyekben a kifejtett tevékenység alapulvételével (Rendelet 3. §).

[27] A perbeli esetben a pernyertes felperes az ügyvédjével kötött megbízási szerződésben megállapított óradíjon alapuló elszámolás szerint számította fel a perköltsége összegét, ezért a bíróságnak is ebből kellett kiindulnia.

[28] A Rendelet 2. § (1) bekezdése nem határozza meg a felszámítható ügyvédi munkadíj mértékét, de az arra vonatkozó, már ismertetett háttérszabályból egyértelműen az következik, hogy az szabad megállapodás tárgya. Ennek a szabad megállapodásnak azonban a Rendelet 2. § (2) bekezdése állít korlátot akkor, amikor feljogosítja a bíróságot – akkor is, ha az ellenérdekű fél azt nem vitatja – a kikötött ügyvédi munkadíj kivételes esetben történő mérséklésére. E jogszabályhely kimondja, hogy az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

[29] Ennek a rendelkezésnek a helyes értelmezése érdekében adott egyértelmű útmutatást a felperes által is hivatkozott, a Kúria a precedensképes Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében, amikor annak [41] bekezdésében rögzítette, hogy a szerződésben megállapított munkadíj bíróság általi mérséklése a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapulvételével szemben kivételes és ebből adódóan szűken értelmezendő. Az óradíj mértékére legfeljebb akkor terjedhet ki, ha a piaci viszonyokkal és a józan ésszel (Alaptörvény 28. cikk) nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltúlzott mértékű.

[30] Az elsőfokú bíróság a megbízási szerződésben kikötött 30 000 forint/óradíjat nem tartotta eltúlzottnak és azt az alperes sem vitatta az ellenkérelmében.

[31] Az ítéltábla egyetértett a felperessel a fellebbezésében részletezett befektetett munkaórák számát, a perben kifejtett ügyvédi tevékenység időszükségletét érintően.

[32] A már hivatkozott precedensértékű ítéletében a Kúria hangsúlyozta ([45] bekezdés), hogy a bíróságnak a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálata az ügyvéd munkájának tartalmi megítélésére nem terjedhet ki. Ugyancsak e pontban rögzíti a Kúria, hogy a tényleges tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek (ez ugyanis a beadványok oldalszámához kötné a költségigényt). Emiatt az aránytalansági vizsgálatnál számtalan más, egyéb körülményt lehet csak értékelni (ugyanolyan vagy hasonló ügyek intézése, azokban hozott ítéletek jogi indokolásának ismerete, eljárás időtartama, perrel összefüggő egyéb tevékenység stb.).

[33] A Kúria mindemellett rámutatott arra is ([47] bekezdés), hogy az óradíjon alapuló elszámolás szerinti munkadíj arányosságának vizsgálata nem szűkíthető le a bíróságon töltött időtartamra és nem jelentheti azt, hogy a bíróság véleménye szerint egy perirat elkészítése mennyi időt vesz igénybe (milyen gyorsan írható meg), mivel az tartalmazza a felkészülést, az ügyféllel folytatott, általában többszöri egyeztetést és kommunikációt. Figyelembe kell venni, hogy esetenként az ügyvéd lényegesen több időt is fordíthat a perirat előkészítésére, az ügyféllel való kommunikációra, mint magának a konkrét periratnak a megírására.

[34] Mindezeknek a jelen konkrét ügyre vonatkoztatása eredményeképpen az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a felperest megillető perköltség mértékének a megállapítása során a megjelölt valamennyi körülményt kellett összevetni a felperes által támasztott perköltségigény mértékével, melynek az alperes által hivatkozott korlátlan mérséklésnek jogszabályi alapja nincs, de az ezzel kapcsolatos döntés a Kúria precedensképes határozatával is ellentétes lenne. A fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal ellentétben a perköltség megállapítása során annak sincsen semmilyen jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetlevelét első ízben visszautasította, hiszen az az eljárás a végzéssel lezárult, ez az eljárás pedig a már szabályszerűen benyújtott keresetlevéllel indult, melyben a korábbi eljárásra költségigényt nem érvényesített a felperes.

[35] Az ítéltábla megállapítása szerint a felperes a per során a Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelően számította fel az igényelt költségét, a felmerülésének lényeges körülményeit megjelölte és a csatolt megbízási szerződés a kikötött és a felperes által vállalt ügyvédi munkadíj összegét igazolta.

[36] Kétségtelen tény, hogy a felperes jogi képviselője több ugyanilyen tárgyú perben vállalt képviselmet. Ez a körülmény pedig az ítéltábla szerint az ügyvédi tevékenységre figyelembe vehető idő meghatározásánál értékelendő, miként arra az elsőfokú bíróság is helytállóan hivatkozott.

[37] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az a körülmény, hogy a jogi képviselő több, ugyanolyan jogi alapon nyugvó perben jár el, jelentősen lerövidíti az ügyfelekkel való kommunikációra és a beadványok tartalmi összeállítására fordított időt is, különösen akkor, ha a jogvita tárgyát illetően az országban már több, jogerős bírósági ítélet is született. Az elsőfokú bíróság azonban az indokolási kötelezettségének az ügyvédi munkadíj mérséklése körében elnagyoltan tett eleget és tartami elemzéssel részletesen alátámasztva nem tért ki arra, hogy az ügyvéd tényleges tevékenysége miért aránytalan. Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy konkrétumok nélküli általánosságra való utalással nem indokolható a perköltség összegének mérséklése.

[38] A felperes jogi képviselőjének nem vitatottan, a konkrét perben el kellett készítenie és elő kellett terjesztenie a keresetlevelet, ehhez kapcsolatot tartani az ügyfelével, a szükséges kommunikációt lefolytatni, az ahhoz kapcsolódó tájékoztatási és technikai feladatokat elvégezni. Az ezen tevékenységekre felszámított 5 munkaóra nem túlzott mértékű, még annak figyelembevételével sem, hogy más, ugyanilyen perekben is részben ugyanezeket a tevékenységeket kellett elvégezni a keresetlevél elkészítéséhez és benyújtásához. Az ítéltábla álláspontja szerint az ügyvéd perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelt, és az ítéltábla által vizsgált objektív szempontok alapján – az ügyvédi munka tartalmának mennyiségi és minőségi megítélése nélkül – a mérséklés lehetősége nem állt fenn.

[39] A felperes jogi képviselője az egy válaszirat szerkesztésére 2 órát számított fel, amely szintén nem túlzott mértékű, még akkor sem, ha a beadványai előterjesztésekor iratmintát használt, figyelembe véve azt a tény is, hogy a válaszirat megszerkesztéséhez szükséges volt az ellenkérelem elolvasása és annak az ügyfelével való közlése és megvitatása is.

[40] A felperes egyéb tevékenysége, így a tárgyaláson való megjelenésével sem számított fel további munkaórát, így az ítéltábla a felperes által felszámított 7 munkaórát arányban állónak találta az általa kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

[41] A beadványok terjedelme ugyan nem irányadó a perköltség összegének megállapításánál, de azok munkaigényessége figyelembe vehető, az pedig vitathatatlan, hogy a keresetlevél megszerkesztése még „minta” használata esetén is 1-2 órát vesz igénybe. Az ítéltábla megállapítása szerint a felperes a költsége felszámításánál az időszükséglet megjelölésnél figyelembe vette az ugyanilyen perekben már elkészített beadványok használatát.

[42] Rámutat arra is az ítéltábla, hogy a felperes és a jogi képviselője közötti díj megfizetése vagy annak igazolása nem szükséges a perköltség felszámításához. A Kúria hivatkozott ítélete [48] pontjában ugyan említi, hogy az ügyvédi munkadíjat mint az elvégzett munka ellenértékét az ügyfél a per alatt részben vagy egészben megfizette, azonban a [35] és a [39] pontokban is a megfizetni vállalt ügyvédi munkadíj összegének felszámítását nevesíti. A megbízási szerződés csatolása és a szükséges órák megjelölése a megállapodott díj összegének igazolására elegendő. A számla a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (1) bekezdése szerint számviteli bizonylat, amely a perköltség megállapításánál nem minősül okiratnak. Kiállítás a számlarend betartásához tartozó tevékenység, amelynek ellenőrzése nem a munkaügyi perben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.309/2021/5. ítélet [14]).

[43] A fellebbezési ellenkérelemben foglaltak alapján az ítéltábla rámutat arra, hogy az abban hivatkozott, a perköltséget eltérően megítélő ítéltáblai döntések háttérében az állt,

hogy három ügyben a felperesek az ott és akkor eljáró jogi képviselő munkadíjában megjelenő elsőfokú perköltségként csak 150 000 forint megítélését kérte, így annak tükrében kellett vizsgálni a jogi képviselő által felszámított munkaórákat, a kifejtett ügyvédi tevékenységet.

[44] Mindezeket együttesen értékelve az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a perköltség mérséklésével kapcsolatos döntésével, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján a fellebbezett részében megváltoztatta. A felperes teljes mértékben pernyertes lett az elsőfokú eljárásban, így a 30 000 forint/óra ügyvédi munkadíj és az ítéltábla által elfogadott 7 munkaóra alapulvételével a Pp. 82. § (2) bekezdése alapján az alperes által fizetendő perköltséget 210 000 forint + áfa, mindösszesen 266 700 forintra felemelte

[45] A másodfokú eljárásban a felperes pernyertes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles a jogi képviselő ügyvédi munkadíjából eredő, a másodfokú eljárással felmerült perköltségét megtéríteni. A felperes a fellebbezés elkészítésére, a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevétel megszerkesztésére és előterjesztésére, továbbá az ügyféllel való konzultáció és az ellenkérelem letöltésére összesen 2 óra időtartamra 60 000 forint + áfa összeget számított fel. Az ítéltábla ezt a perköltségigényt a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állónak tartotta, különös tekintettel arra, hogy a megbízási szerződés szerint minden megkezdett órára indokolt a 30 000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj felszámítása. A felperes lényegében 2 érdemi beadványt (fellebbezés, észrevétel) nyújtott be a másodfokú eljárásban, így a kifejtett ügyvédi tevékenység igazolt.

[46] A perben a feleket a költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés esetében az illeték alapja a felperes által vitássá tett követelésrész értéke, 266 700 – 114 300, azaz 152 400 forint. Ez alapján az Itv. 46. § (1) bekezdéséből következően a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték 15 000 forint. A pereszes alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető teljes személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2025. március 27.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke – előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró,
Dr. Szűcs Lajos sk. bíró